

Právovarečné domy v Novém Jičíně (14.)

Nejen purkmistr neboli první radní, ale i poštovník nebo městský písař patřili k vlastníkům právovarečných domů na novojičínském náměstí. O tom už více napoví následující řádky....

Za nákupem k Jellinkovi

Právovarečný dům, sousedící s domem č. p. 26, měl zajímavou historií. Nejstarší písemná zmínka o něm se váže k roku 1590, kdy byl ve vlastnictví jistého Daniela Nitsche. V roce 1601 ho získal měšťan Paul Heinrich a roku 1601 se novým majitelem stal kožešník Simon Pischkittel, který dům koupil za 1500 zlatých. Byla to významná místní osobnost – v letech 1593, 1597, 1601 a 1602 jej zvolili novojičínským purkmistrem.

Poté dům patřil několik významným rodinám. Byli mezi nimi obchodníci, soukeníci nebo také městský písař Franz Anton Gertler. Písaři byli vždy váženými osobnostmi. V roce 1735 došlo k dalším majetkovým změnám, když dům vyženil Michael Ferdinand König, správce panství Německý Jeseník. Po rodinách Schusterů a Nemannů připadl dům roku 1788 za 5 500 zlatých poštovnímu Ignazi Dubanovi.

Na počátku 19. století dům přešel do vlastnictví rodin Witkowských a Schwachů. V interiéru jsou stále patrné renesanční základy, i když zevnějšek prošel několika úpravami. Kordonová římsa, nadokenní prvky a pásová rustika na čelní fasádě působí uklidňujícím dojmem. Průchodem se dnes lze dostat do prostoru pojmenovaném po slavném polním maršálovi Laudonovi. V roce 1933 celý dům odkoupil Adolf Jellinek. Obchodní dům Jellinek zde v a sousedním domě působil v 1. třetině 20. století.

Texty pod foto:

Foto 1: Jedna z nejstarších fotografií právovarečného domu č. 26. Foto: Muzeum Novojičínska

Foto 2: Dům č. 26 zdobila i reklama na filiálku parního mlýna v Německém Jeseníku. Foto: Muzeum Novojičínska

Renesanční krása

Historicky cenný renesanční dům č. p. 28, s půdním pseudopaterem z doby kolem roku 1600, vznikl na starších základech s gotickými sklepy. Majitelem byla tehdy rodina Nitschmannů. Podloubí domu je klenuto valenou klenbou s výsečemi, stejně jako dvoutraktová dispozice přízemí.

Novojičínský purkmistr Peter Scheithauer starší nebyl jen zámožným měšťanem, který nechal nově opravit takzvaný Scheithauerův dům na nynější ulici 28. října. V roce 1602 zakoupil právě tento privilegovaný právovarečný dům na náměstí, což bylo důkazem jeho rostoucího bohatství coby významného erbovního měšťana. Po jeho smrti vdova Eva Scheithauerová dům prodala Lorenzi Sehlingovi. Mezi obyvatele náležel také Augustin Josef Czeppel, uvolněný písař a později hejtman.

Během 17. a 18. století se zde vystřídala řada rodin šenkovníků měšťanů, jako byli Schubertové, Czeppelové a Hollové. Pozdně barokní přestavbu po požáru v roce 1768 dodnes dokumentuje hodnotná fasáda s tříosým průčelím, poměrně bohatě zdobená jemným štukovým dekorem. Později probíhaly dílčí stavební zásahy a v letech 1976–1978 došlo k celkové rekonstrukci domu. Počátkem 20. století byl objekt součástí obchodního domu Jellinek.